

Blogujte, vyzýva pápež kňazov

Podľa pápeža Benedikta XVI. už obyčajné surfovanie na internete a posielanie e-mailov nestačí. A to ani konzervatívnej katolíckej cirkvi. Pápež v sobotu vyzval kňazov, aby vo väčšej miere používali internetové blogy. Práve vyjadrovaním myš-

lienok na internete dokážu nadviazať lepší vzťah s ľuďmi a lepšie viesť komunity. Pápež v minulosti zastával voči médiám skôr negatívny postoj, v súčasnosti však nové technologické spôsoby komunikácie chválil ako dar ľudstvu. (čtk), HN, 25.1.2010

Údajný terorista je podľa znalca príčetný

Prokuratúra tvrdí, že Stanislav Č. nemá žiadne psychické problémy.

Stanislav Č., ktorý je prvou osobou na Slovensku obvinenou z trestného činu terorizmu, je psychicky v poriadku. Povedal to Milan Filičko, hovorca košickej krajskej prokuratúry, ktorá prípad dozoruje. „Obvinenému bol vyšetrený duševný stav, podľa znalcov

netrpí duševnou chorobou ani poruchou,“ povedal Filičko. „Pre účely trestného konania ho považujeme za príčetného.“

Stanislav Č. má obhjacu ex offio, prideleného štátom. Sám sa priznal, že chcel v kostoloch rozmiestniť výbušniny, lebo nesúhlasí s cirkvou. (mož)

SME, 25.1.2010

Z účtu mu uliali 5 900 eur

Anjel strážny mal asi dovolenku, pápežovho diplomata na Slovensku okradli

Vatikánsky veľvyslanec na Slovensku v týchto dňoch zažil poriadny šok! Zistil, že mu niekto vybielil účet. Apoštolský nuncius arcibiskup Mario Giordana prišiel o neuveriteľných 5 900 eur (177-tisíc Sk) z karty, ktorú niekto ukradol. Tento zástupca Vatikánu na Slovensku sa už obrátil na políciu.

Diplomatovi niekto z jeho účtu urobil 21 výberov, z toho 13 bolo úspešných. Zloděj skúšal vybrať peniaze po menších sumách postupne až šesť dní. Z bankomatu vyberal od 50 (1 500Sk) do 750 eur (22 600Sk).

Giordana, ktorého pred dvomi rokmi pápež Benedikt XVI. vymenoval za apoštolského nuncia, možno chránil aj anjel strážny, lebo zlodějovi nevyšli všetky pokusy.

Arcibiskup údajne ani netuší, kde a kto ho o platobnú kartu pripravil. Určite ju však už nemal 28. decembra, keď mu zmizli z účtu prvé peniaze. Zloděj naposledy jeho kartu použil 2. januára.

Monsignore Mario Giordana sa nám k nešťastnej udalosti nevyjadril. „Pán veľvyslanec je pracovne veľmi vytážený, dnes sa s vami určite nestretne,“ informovali nás včera na Apoštolskej nunciature v Bratislave.

Prípacom sa už zaoberá aj polícia. „Nebudeme sa k tomu vyjadrovať,“ reagoval bratislavský policajný hovorca František Peczár. Hovorca ministerstva zahraničných vecí Peter Stano nepríjemnú udalosť nepriamo potvrdil.

„Je nám veľmi ľúto, čo sa pánovi veľvyslancovi stalo a veríme, že policajti tento prípad objasnia.“

Mons. Mario Giordana (68)

Za apoštolského nuncia na Slovensku ho 15. marca 2008 vymenoval pápež Benedikt XVI. Narodil sa v talianskom Barge, stal sa kňazom a v roku 1976 vstúpil do diplomatických služieb Svätej stolice. Najprv pôsobil na Apoštolskej nunciature v Indonézii, neskôr vo Švajčiarsku, Francúzsku, v Rakúsku, Taliansku i na Haiti. V roku 2004 sa stal biskupom. IVAN MEGO

Plus jeden deň, 23.1.2010

Žiada o azyl

ZÁHREB - Turek Ali Agca, ktorý sa v roku 1981 pokúsil o atentát na vtedajšieho pápeža Jána Pavla II., chce Chorvátsko požiadať o azyl. Plánuje napísať aj vlastnú Bibliu a opraviť chyby v tej starej. (sita)

Nový Čas, 25.1.2010

Chcel trpieť ako Kristus

Pravidelne sa bičoval, spával na holej zemi a žil asketicky.

Aj takéto tajomstvá zo života niekdajšieho pápeža Jána Pavla II odhaľuje nová kniha.

Redaktorka TV JOJ: „Svätý otec sa bičoval opaskom na nohavice. Asketizmu a odriekaniu sa oddával už v rodnom Poľsku, keď bol ešte biskupom. Knihu 'Prečo svätec?' napísal zamestnanec Vatikánu Msgr. Slavomir Oder. Ten zodpovedá za proces, ktorý môže viesť až k vyhláseniu Jána Pavla II za svätca.“

JOJ, 27.1.2010

Ocenili aj Tisovho advokáta

Žilinský magistrát včera ocenil sedem osobností.

Všetci sa podľa vedenia mesta zaslúžili o rozvoj a zviditeľnenie Žiliny. Čestné občianstvo mesta dostal in memoriam Ernest Žabkay za prínos v oblasti športu i prácu v Zbore Žilincov.

Ten je známy ako advokát bývalého prezidenta Jozefa Tisa v po vojnovom procese v roku 1947. Mesto ocenilo aj biskupa Fedora Fridricha Ruppeltda za ekumenické a mierové hnutie. Cenu mesta si odniesla aj Ľudmila Mlichová, in memoriam ju dostal i detský lekár Pavol Radosa. Cenu primátora má Aurélia Humeníková za prácu so seniormi, fotograf Igor Grossman a Ivan Turek za výskumnú a pedagogickú prácu. (jap)

Plus jeden deň, 23.1.2010

Päť metrový kríž „ukradol“ kováč

Kolosálny posvätený kríž záhadne zmizol! V mestskom parku vzbudzoval pozornosť tri roky, veď meral až 5 metrov. Veriaci zostali zaskočení, nič o kríži nevedeli ani na radnici. Mesto sa totiž o celý park súdi s občianskym združením, ktoré ho predtým zveľadľovalo.

Novému Času sa podarilo zmiznutý kríž nájsť. „Odmontoval som ho v pondelok, lebo je nevyhnutná rekonštrukcia.

Kovová časť zhrdzavela a drevené obklady začali hniť, „vysvetlil záhadu zmiznutia kríža jeho zhotoviteľ, umelecký kováč Vladimír Eperješi (34).

Prečo o tom neinformoval nikoho z mesta? „Nemajú s krížom nič spoločné. Bol venovaný všetkým veriacim. Cirkevným hodnostárom som oznámil, že ho opravím a vrátim na miesto, „reagoval Eperješi. Krádež svojho diela tak popiera a o celej kauze si myslí toto: „Ak to niekto chce spolitizovať, prosím, neľhajte za tým nič iné len opravu. „Predstavitel'ov mesta problémy s krížom zaskočili. Jeden poslanec sa vyjadril, že nie je problém tam osadiť aj iný kríž, ale od iného autora. (kz), *Nový Čas*, 23.1.2010

Chryzantémoví zloději najprv darovali, potom kradli

Šesťdesiatnik Pavol Kanáloš kradol svätého Štefana v žitavskom kostole tesne pred Dušičkami. Lepšie krytie v tom čase asi ani nemohol mať - nenápadne prekízol poza stopäťdesiat krásnych chryzantém, ktoré priniesol s komplicom Ladislavom Jakubíkom ako nezvyčajný dar.

Policajti dvojicu odhalili až v týchto dňoch. „Obvinenému 61-ročnému mužovi zo Žitaviec hrozí za krádež obrazu trojročné väzenie,“ uviedla policajná hovorkyňa Božena Bruchterová.

Pred kostolom zaparkovalo auto bez značiek. Svätostánok bol otvorený, stará kostolníčka upratovala a vtom ju jeden z páchatel'ov zahrnul kvetmi. „Priniesol veľké chryzantémy. Nič za to nepýtal, vraj je to dar. Zabával ju a ten druhý zatiaľ rýchlo zvesil dole obraz a naložil ho do auta,“ opisovala druhá z kostolníčok Mária Valkovičová.

Práve jej to začínalo byť podo-

zrivé. Chlapi, ktorí v tomto kostole v živote neboli, zrazu chceli niečo darovať. Jeden z kumpánov sa dokonca vrátil po pätnástich minútach a pýtal sa, či majú kvetov dost', že vie zohnať ďalšie. Potom sa stále motal v'okol kostola. Vyše dvestoročná olejomal'ba nebola poistená a ľudia už nedúfali, že sa objaví.

Na tretí deň však obraz zapísaný medzi pamiatky Nitrianskeho kraja prišiel k policajtom sám. Bez rámu a bez zlodějov. Podľa dedinčanov ho vrátil istý starožitník, ktorý spočiatku netušil, že bol kradnutý.

Vzácný barokovo-klasicistický obraz s rozmermi asi meter krát meter patrí k najstarším dielam v rímskokatolíckom Kostole sv. Štefana kráľa. Neznámy autor ho namaľoval v roku 1776. Pôvodne visel na hlavnom oltári, po rokoch sa premiestnil na jednu zo stien lode kostola. Znalec jeho hodnotu určil na 16 600 eur.

Andrej Barát, *PRAVDA*, 23.1.2010

Kradli deti

Dvaja pubertiaci (15 a 17) si poriadne zavarili. Kradli v kaplnke kostola v Piešťanoch. Vzali pokladničku, kam veriaci dávali peniaze. *Nový Čas*, 23.1.2010

Takmer šesťsto pamiatok je v dezolátnom stave

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky je zapísaných 9 647 nehnuteľných kultúrnych pamiatok, ktoré tvorí 14 346 objektov. Register hnutel'ných kultúrnych pamiatok obsahuje 31 864 predmetov. Ročne do zoznamu pribudne približne 80 až 120 pamiatkových objektov, ubudne 20 až 30. Kultúrna pamiatka je predmet alebo objekt, ktorý má hodnoty pamiatkové, umelecké aj historické.

„Pamiatky vlastní štát, obce, samosprávne kraje, cirkvi, právnické aj fyzické osoby a niektoré vlastní zahraniční majtelia, firmy a dokonca aj súkromné osoby,“ povedal Ľuboslav Škoviera z Pamiatkového úradu Slovenskej republiky.

„Z kultúrnych pamiatok je v dobrom stave 4 411, obnovuje sa 701 a 567 je v dezolátnom stave. Tých 567 pamiatok určite nedáva pracovníkom krajských pamiatkových úra-

dov spávať.“ Na zozname najzničnejších pamiatok sú napríklad hrady v ruinách - Tematín, Pajštún, Turňa, synagóga vo Vrbovom, kaštieľ v Bošanoch, niektoré domy v Spišskom Podhradí či ľudová architektúra v pamiatkových rezerváciách Osturňa, Ždiar a Podbieľ.

Keď sa vlastník kultúrnej pamiatky o ňu nestará, začne konať krajský pamiatkový úrad. Úmyselné poškodenie je trestným činom, ktorým sa zaoberá polícia. „Pred súdom bolo niekoľko prípadov. Viem o podmieňnom odsúdení manželského páru v Žiline. Odsúdili aj vlastníka ľudovej chalupy za úmyselné poškodenie, nie že by ju zbúral, ale trochu jej pomohol. Nevie však, aký to malo koniec, zrejme sa odvolal,“ spomenul Škoviera.

S odbornými radami pomáhajú vlastníkom kultúrnych pamiatok krajské pamiatkové úrady. Finanč-

nou pomocou je na ministerstve kultúry grant Obnovme si svoj dom, v ktorom bolo minulý rok necelých 11 miliónov eur.

Najohrozenejšie slovenské pamiatky

Hrady a kaštiele

- Tematín

- Pajštún

- Turňa

- kaštieľ Bošany

- kaštieľ v Brhlovciach

Ostatné pamiatky

- synagóga vo Vrbovom

- ľudová architektúra v pamiatkových rezerváciách - Osturňa, Ždiar, Podbieľ

- niektoré meštianske domy v Spišskom Podhradí

567 kultúrnych pamiatok je na Slovensku v dezolátnom stave

(oj), *PRAVDA*, 23.1.2010

Pápežova ochranka

Vatikánska Švajčiarska garda má práve 504 rokov od svojho vzniku. Veľa dôvodov na oslavu však nemá.

Po vianočnom útoku na Benedikta XVI. čelí kritike, že pápeža neochránila.

V stredoveku sa švajčiarska pechota pokladala za najlepšiu na svete.

V bojoch za nezávislosť od Habsburgovcov začali masovo používať halapartne, ale najmä dlhé až štyriapolmetrové piky.

Bojovali v zovretých formáciách, kde štyri rady vojakov za sebou držali piky v rôznej úrovni od zeme a vytvárali tak nepreniknuteľný les. Navyše vďaka tvrdému výcviku a pevnej disciplíne dokázali aj v zomknutom útvaru rýchlo manévrovať a mohli zaútočiť aj na jazdu.

Svoj elitný štatút definitívne potvrdili 26. augusta 1444 v bitke pri Sv. Jakube na rieke Birs. Proti 1 500 švajčiarskym mužom s pikami stálo 20-tisíc francúzskych žoldnierov. Švajčiari sa nezľakli, ba dokonca ako prví zaútočili. Boj trval niekoľko hodín a napokon všetkých 1 500 Švajčiarov padlo. Na onen svet však so sebou stihli zobrať vyše štyri tisíc nepriateľov.

Zvyšky francúzskej armády sa po tomto Pyrrhovom víťazstve radšej stiahli zo Švajčiarska.

Obetovali sa

Odvážnych vojakov, ktorí pohrdali smrťou, si v 15. storočí začínali najímať ako žoldnierov po celej Európe. Dobré skúsenosti s nimi mal aj taliansky kardinál Giuliano della Rovera. Keď sa stal pápežom Júliusom II., požiadal Švajčiarsku konfederáciu, aby mu poskytla 200-člennú vojenskú jednotku pre osobnú potrebu. Prvý oddiel pod vedením Kaspara von Silenena sa vydal na peší pochod k Rímu v septembri 1505. Do mesta dorazil 22. januára 1506 a tento deň sa dnes považuje za oficiálny dátum vzniku vatikánskej Švajčiarskej gardy.

To, že bojujú do posledného muža, dokázali Švajčiari aj v službách pápeža. Keď 6.

mája 1527 zaútočili na Vatikán vzbúrení vojaci, utekal pápež Klement VII. do Anjelského hradu. Spreádzalo ho 40 členov gardy.

Ostatných 147 spolu s veliteľom ostalo brániť Vatikán. Všetci zahynuli na schodoch Baziliky sv. Petra. Pápežovi však svojou obeťou poskytlí dost času na to, aby sa dostal do bezpečia.

Halapartne a samopaly

Dnes má Švajčiarska garda okrem ochrany pápeža na starosti aj ceremoniálne služby.

Tie sú na prvý pohľad viditeľnejšie.

Veď ktorý návštevník Vatikánu by prehliadol mužov v modro-oranžovo-červených renesančných uniformách s halapartňami v rukách a s mečmi po boku. Švajčiarska garda však má aj modernejšiu výzbroj, i keď jej členovia majú zakázané nosiť strelné zbrane otvorene na verejnosti.

Majú ich však k dispozícii na strážnych stanovištiach pri bránach do Vatikánu.

Sú to pištoly a automatické pušky švajčiarskeho výrobcu SIG, ktoré dopĺňajú nemecké samopaly Heckler & Koch.

Kontrolné stanovišťa, ktoré stráži garda, sú aj vnútri Vatikánu.

Dá sa povedať, že čím bližšie k pápežovi, tým je ich viac. Gardistom dnes pomáhajú zabezpečovať Svätú stolicu aj elektronické systémy.

Členovia gardy tiež s pápežom cestujú na zahraničné návštevy.

V jednotlivých krajinách mu poskytujú ochranu najmä agenti miestnych bezpečnostných služieb, v pápežovej blízkosti sú však vždy aj dvaja gardisti v civile.

Zmenia výcvik

Po atentáte na Jána Pavla II., ktorého 13. mája 1981 postrelil Mehmet Ali Agca, sa zmenil výcvik gardistov. Opäť sa začal klásť omnoho väčší dôraz na ochranné úlohy. Bezpečnostné opatrenia sa opäť sprísnilo po 11. septembri 2001. Návštevníci ceremónií, na ktorých je prítomný pápež, musia prejsť detektormi kovov a vstupy do Vatikánu pomáha chrániť aj polícia.

Napriek všetkým opatreniam sa na Vianoce podarilo zaútočiť na pápeža 25-ročnej žene. Psychicky chorá Susanna Maiolo sa vrhla na

pápeža holými rukami a stiahla ho na zem. Až potom ju ochranka spacificovala.

Je jasné, že po tomto incidente sa bezpečnostné postupy budú opät meniť.

Hovorca Vatikánu Federico Lombardi povedal, že je „nemožné zabrániť každej možnosti, aby sa niečo stalo, pretože pápež chce udržiavať priamy pastoračný vzťah s ľuďmi“. Lombardi však dodal, že zodpovední útok starostlivo prešetria, aby sa „pokúsili poučiť“.

MIRO BARIČ

Plus jeden deň, 23.1.2010

Berú len slobodných katolíkov

Noví gardisti skladajú každoročne prísahu 6. mája. Je to pripomienka masakry Švajčiarskej gardy z roku 1527.

Uchádzači o prijatie do pápežovej gardy musia splňať viacero podmienok. Musia to byť slobodní katolíci so švajčiarskym občianstvom vo veku 19 až 30 rokov a s výškou najmenej 174 centimetrov. Musia mať za sebou základnú vojenskú službu vo švajčiarskej armáde a zo svojej farnosti musia dodať potvrdenie o svojom dobrom správaní.

Keď nováčikov prijímú, môžu sa upísať na 2 až 25 rokov.

Ženatí môžu byť iba dôstojníci.

Členmi gardy môžu byť iba muži, i keď súčasný veliteľ Daniel Anrig ako prvý v histórii pripustil, že niekedy v budúcnosti možno budú v garde aj ženy. Predchádzajúci velitelia túto myšlienku striktnie odmietali.

Súčasná uniforma gardistov je síce v renesančnom štýle, ale pochádza z roku 1914. Váži štyri kilogramy a je pravdepodobne najťažšou uniformou, aká sa dnes používa. Zostáva sa zo 154 kusov látky a čistý čas potrebný na jej výrobu je 32 hodín. Gardisti ju však používajú len pri ceremoniálnych službách, v bežnej ochrannej službe nosia jednoduchšie modré uniformy.

Pri výcviku sa kladie dôraz na strelbu (garda má každoročne aj streleckú súťaž), boj bez zbrane, sebaobranu a základy taktiky telesného strážcu. **(bar), Plus jeden deň, 23.1.2010**

Exkomunikovaní kňazi žijú pri Nitre

Exkomunikovaní kňazi môžu spôsobiť cirkvi problémy. Na ich stranu sa prikláňa čoraz viac ľudí. Do domu, kde teraz žijú, im chodia desiatky podporných listov. Biskupi preto ľudí vyzývajú, aby sa od exkomunikovaných kňazov dištancovali.“

Redaktorka: „Exkomunikovaní kňazi žijú teraz obci Jarok pri Nitre. Napriek vylúčeniu z cirkvi sa kňazského rúcha neplánujú zriecť. Veria, že vrchnosť katolíckej cirkvi ich výzvu nakoniec prijme.“

Stanislav Cigánek, exkomunikovaný kňaz: „Naše spoločenstvo

žije klasickým životom vlastne rehoľných kňazov.“

Martin Jarabica, exkomunikovaný kňaz: „Máme pevnú nádej, že biskupi apostátia sa vrátia do katolíckej cirkvi a tak by sa vlastne tá súčasná kríza vyriešila.“

Redaktorka TV Markíza: „Biskupi ale jednoznačne hovoria nie. Rozhodnutie trnavského a bratislavského arcibiskupa teraz podporili ďalší.“

Konferencia biskupov Slovenska: „Postup oboch arcibiskupov bol plne v súlade s predpismi Kódexu kánonického práva. Plne sa stotožňujeme s postupom oboch arcibiskupov a vyjadrujeme im plnú podporu.“

Redaktorka: „Z radov veriacich sa ale ozývajú hlasy, ktoré trochu exkomunikovaných kňazov podporujú. Zasielajú im listy a e-mailly.“

Martin Chlebek, exkomunikovaný kňaz: „Je už zvrchovaný čas modliť sa za vás, aby ste to vydržali.“

Redaktorka: „Katolícka cirkev sa pritom ešte minulý týždeň takejto podpory obávala.“

(Začiatok archívneho záznamu z relácie TN, 14.1.2010)

Jozef Kováčik, hovorca KBS: „O rozkol by samozrejme mohlo ísť, ak by sa k nim pridalo viacej kňazov a povedzme veľká časť veriacich.“

(Koniec archívneho záznamu z relácie TN, 14.1.2010)

Redaktorka TV Markíza: „Biskupi Slovenska preto teraz veriacich vyzývajú, aby od týchto trochu mužov neprijímali duchovné služby.“

Konferencia biskupov Slovenska: „Žiadame veriacich, aby od exkomunikovaných kňazov neprijímali žiadnu duchovnú službu a neposkytovali im podporu.“

Redaktorka: „Exkomunikovaní sa za kňazov ale napriek vylúčeniu stále považujú. Bohoslužby ale pre veriacich neslúžia.“

Stanislav Cigánek, exkomunikovaný kňaz: „Nás práve žiadajú o duchovné služby. My zatiaľ im tieto duchovné služby neposkytujeme.“

Exkomunikácia a komunikácia v cirkvi

V súvislosti s exkomunikačnou kauzou si slovenská katolícka cirkev vyskúšala tzv. krízové PR. Intenzívna komunikácia s verejnosťou nastala po pokojnom období bežného servisu a krátkodobu aktívnejšieho predvianočného „marketingu“, keď sa náboženské posolstvá na chvíľu dostanú medzi toptémy.

Politika „nevynášania z domácej kuchyne“ bola v tomto prípade rýchlo zavrhnutá. V čase, keď aj najväčší pohŕdači moderným svetom myslia na vlastné webové stránky, taký prístup už nie je reálny. Navyše, biskupi veľa neriskovali. Obsah vzbury exkomunikovaných kňazov bol taký absurdný, že len ťažko mohol vzbudiť sympatie v širokej verejnosti.

Hovorca Konferencie biskupov Slovenska Kováčik slovami o údajnej žiadosti posmrtno exkomunikovať populárneho pápeža hral na istotu. Slovenské prostredie vychované na pápežskom kulte predsa niečo podobné ani pri najlepšej vôli nerozdýchá. Znovu sa však ukázalo, že každý hovorca je v pokušení nielen hovoriť, ale aj „robiť politiku“, pridávať a uberať v záujme potrebnej stratégie. Záujem „svetských“ médií bol pragmatický. Osudy odvrhnutých, vylúčených v akomkoľvek predvedení sú pre diváka a čitateľa zaujímavé. V tomto zmysle išlo o bulvárnu kauzu. Znovu sa potvrdilo, ako náboženské témy dokážu vzbudiť silné emócie. Tí, čo sledujú internetové diskusie, vedia svoje. Polemika o cirkvi, jej histórii a mieste v spoločnosti bez problémov počtom príspevkov prekoná po pár minútach všetky emisie a nepodarené tendre. Príspevky sú vyhranené. Akoby každú chvíľu

mala vypuknúť podtatranská kultúrna revolúcia.

Napriek internetovému ošiaľu v súvislosti s cirkvou či náboženstvom slovenský katolicizmus zostáva ťarbavý a bez živšieho záujmu o inteligentnú diskusiu na tému vlastnej identity a budúcnosti. Ani v tomto prípade sa nepodarilo otvoriť dialóg, ktorý by sa viac venoval obsahu problému, ako trom rebelantom zakladajúcim v domčeku pri Nitre svoju pustovnícku existenciu.

V najlepšom prípade sa niektoré médiá dali na osvetovú činnosť. Ponúkli lekcie z kánonického práva a usporiadania kompetencií v cirkevnej štruktúre. Čítanie kódexu kánonického práva však nebolo kvalitné, lebo málokto asi čítal kánon 1 350: „Pri ukladaní trestov klerikovi treba vždy dávať pozor na to, aby mu nechýbalo to, čo je potrebné na slušné materiálne zabezpečenie, ak nejde o prepustenie z klerického stavu.“ Je výzva biskupov, aby exkomunikovaným nik nepomáhal, v súlade s logikou tohto ustanovenia? Alebo sa už vlastnými prostriedkami postarali o živobytie neposlušných synov tak, aby nepotrebovali pomoc bežných veriacich? Aj takéto roztomilé nástrahy skrýva kánonické právo.

Verejnosť si voči kauze udržala to, k čomu veriacich vyzval zaujímavou kombináciou slov vo svojom úvodnom vyhlásení arcibiskup Stanislav Zvolenský: láskavý, ale zreteľný odstup.

„Polemika o cirkvi bez problémov počtom príspevkov prekoná po pár minútach všetky emisie a nepodarené tendre.“

Eubomír Jaško
PRAVDA, 26.1.2010

Monika Jellušová
Markíza, 24.1.2010

Premiér verí v múdrosť cirkví pred voľbami

Robert Fico pripomenul zástupcom cirkví, že citlivé a sporné otázky jeho vláda nechala na pokoji.

Bratislava. Predseda vlády čaká od cirkevných predstaviteľov pred parlamentnými voľbami múdre, slobodné a spravodlivé postoje pre ďalšiu spoluprácu s novou vládou. Vyhlásil to včera na stretnutí s 26 zástupcami cirkví a náboženských obcí.

„Želám si, aby každý zodpovedne precítil svoju volebnú zodpovednosť a možnosť slobodnej voľby,“ povedal v príhovore.

Premiér hovoril, že cirkev môže byť so štátom v súzvuku napríklad pri starostlivosti o Rómov. „No ide o zložitú prácu, kde majú svoj dlh aj štátne inštitúcie či tretí sektor,“ povedal Fico. Cirkevným predstaviteľom sa Fico zároveň poďakoval za finančné zbierky na pomoc obetiam zemetrasenia na Haiti.

„Vo vzťahu k veriaciom bol viackrát predstavený záujem kabinetu zachovať status quo a neotvárať problémové okruhy,“ povedal premiér. (tasr, jgl), SME, 26.1.2010

Prezident Gašparovič vymenoval 49 nových profesorov

Prezident Ivan Gašparovič vymenoval 49 nových profesorov. Medzi nimi je aj minister hospodárstva Ľubomír Jahnátek, ktorý sa stal profesorom v elektroenergetike. Najvyššiu vedecko-pedagogickú hodnosť dostal tiež Jozef Leštinský v odborovej didaktike a teórii vzdelávania náboženskej výchovy a Peter Zubko v odbore katolícka teológia. Noví profesori pochádzajú z najrôznejších vedných odborov a podľa rezortu školstva majú šancu zachrániť vysoké školy, ktorým chýbajú garanti. Podľa štatistik Ústavu informácií a prognóz školstva, na slovenských verejných vysokých školách pôsobí zhruba 1500 profesorov, čo je podľa ministra Mikolaja optimálny počet.

Rádio Lumen, 25.1.2010

Predseda vlády očakáva od cirkví, že pred voľbami budú zastávať spravodlivé postoje

Predseda vlády očakáva od cirkví, že pred júnovými parlamentnými voľbami budú zastávať spravodlivé postoje. Uviedol to na novoročnom stretnutí s tromi desiatkami najvyšších predstaviteľov registrovaných cirkví a náboženských spoločností. Biskupi už teraz odmietajú, že by pred voľbami verejne podporili niektorú z politických strán. Predstavitelia dvoch najväčších cirkví, katolíckej a evanjelickej však nevyučujú, že svojim veriaciom dajú odporúčania z pohľadu hodnôt.

Informuje Jaroslav Barborák: „S cirkvami premiér pred voľbami počíta. Majú pomôcť ľuďom zorientovať sa a majú byť pritom spravodlivé.“

Robert Fico: „Naši spoluobčania budú pod mediálnymi atakami a uprostred politického zápasu. Verím, že tak ako to bolo doteraz, aj vy, predstavitelia cirkví, v súvislosti s voľbami verejne zaujmete múdre, pokojné, slobodné, rozvážne a spravodlivé postoje pre ďalšiu spoluprácu s novou vládou a najmä pre dobrá našich občanov.“

Redaktor: „Ako cirkvi nebudeme zaujímať politické stanoviská. Toto podľa účastníkov stretnutia s premiérom zaznelo už počas slávnostného obeda. Najmä väčšie cirkevné spoločenstvá,

katolíci a evanjelici však nevyhlásili, že sa pred voľbami na veriaciach obrátia a to formou pastierskych listov.“

Milan Klátik, generálny biskup evanjelickej cirkvi augsburského vyznania: „Nevylučujeme samozrejme aj touto formou, ale vždycky je to vo forme, aby veriaci, ako dospelí rozumní ľudia, zväzili tie programy a vyjadrili svoje presvedčenie v slobodných voľbách.“

Redaktor: „Evanjelickí farári sa podľa generálneho biskupa nebudú zapájať ani do politickej agitácie. Katolícki biskupi hovoria, že ich duchovní nebudú zasahovať priamo do politického boja. Ten je doménou laikov, teda bežných veriach bez kňazského úradu.“

Stanislav Zvolenský, predseda KBS: „Naše stanovisko bude vždy len to stanovisko o hodnotách. Vôbec nie je primerané, aby sme my nejakým spôsobom zasahovali do politického boja, lebo to je v kompetencii laikov katolíkov, ktorí sa v politickom priestore pohybujú.“

Redaktor: „Menšie spoločenstvá, napríklad židovské obec či husiti, s verejnými predvolebnými usmerneniami ani nepočítajú.“

Rádio Slovensko, 25.1.2010

Katolícka cirkev nemieni vstupovať do predvolebného boja

Premiér Fico si pozval na slávnostný obed zástupcov cirkví. Debatovalo sa ja o úlohe duchovných v predvolebnej atmosfére. Premiér vyslovil presvedčenie, že zaujmú opäť múdre, pokojné a spravodlivé postoje. Bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský po stretnutí vyhlásil, že katolícka cirkev nemieni vstupovať do predvolebného boja.

Arcibiskup Zvolenský: „Nemienieme vstupovať do politického boja ako predstavitelia cirkvi a zdôraznili sme tú okolnosť, že katolícka cirkev je prítomná v politickom priestore prostredníctvom katolíkov, ktorí sú politici v rozličných stranách. Je vôbec neprimerané, aby sme my nejakým spôsobom zasahovali do politického boja.“

Rádio VIVA, 25.1.2010

Poľský biskup obvinil Židov zo zneužívania holokaustu

Bývalý poľský biskup obvinil Židov zo zneužívania holokaustu na propagandu. Komentáre duchovného na dôchodku vyšli na rímsko-katolíckom internetovom portáli. Uvádza tam, že v koncentračných táboroch zahynulo okrem Židov aj Poliaci, Rómovia, Taliani a katolíci. Jeho kritika vyšla len dva dni predtým, ako si Židia pripomínajú deň holokaustu. Veronek je bývalý hovorca Poľskej biskupskej konferencie a bol aj blízky priateľ zosnulého pápeža Jána Pavla II.“

Rádio Lumen, 25.1.2010

Dóm svätého Martina v Bratislave vydal ďalšie zo svojich tajomstiev

Dóm svätého Martina v Bratislave vydal ďalšie zo svojich tajomstiev. Napriek tomu, že jeho interiér už skúmalo niekoľko archeologických tímov, stále je čo objavovať. Dôkazom je aj aktuálny nález hrobu jedného z najvýznamnejších cirkevných hodnostárov žijúcich v Bratislave, Petra Pázmánya. Viac povie Marián Kukulka.

Redaktor: „Ostrihomský arcibiskup, trnavský kardinál, turčiansky prepoš, ale aj náboženský spisovateľ a pedagóg. Toto všetko sa spája

s Petrom Pázmáyom, ktorého miesto posledného odpočinku našli v týchto dňoch v bratislavskom Dóme svätého Martina. O význame tejto osobnosti hovorí náboženský historik Jozef Hal'ko.“

Jozef Hal'ko, náboženský historik: „Peter Pázmány patrí medzi najvýznamnejšie osobnosti Uhorska. Žil na rozhraní 16. a 17. storočia. Bol to jezuita, bol to ostrihomský arcibiskup a bol to kardinál. To znamená bol to človek, ktorý v tej hierarchii cirkevnej dosiahol veľmi vysoký stupeň.

Zomrel v roku 1639. Mal veľkolepý pohreb tu v Dóme svätého Martina.“

Redaktor: „Ako významný tento nález hodnotí archeologička Tatiana Štefanovičová, ktorá pred 7 rokmi viedla archeologický prieskum v Dóme svätého Martina.“

Tatiana Štefanovičová, archeologička „Významný je preto, lebo sa nevedelo kde je pochovaný. O dóme sú rôzne správy, že tam boli významní ľudia pochovaní, napríklad všetci tam hľadali stále Andreja Hlinku, ale Andrej Hlinka sa tam nenašiel, tak preto je významný nález nejakého hrobu keď sa dá identifikovať.“

Redaktor: „Katolícka cirkev si je istá, že našla hrob práve Petra Pázmánya. Podľa Jozefa Hal'ka to dosvedčuje jeho posmrtné rúcho a úprava hrobu.“

Jozef Hal'ko, náboženský historik: „Vedľa neho je pochovaný Juraj Lipay, jeden z jeho následníkov, ktorý testamentárne si žiadal byť pochovaný vedľa Petra Pázmánya.“

Redaktor: „Hľadanie hrobu niekdajšieho kardinála iniciovala cirkev pri príležitosti výročia vzniku Trnavskej univerzity, ktorej zakladateľom bol práve Peter Pázmány.“

Rádio Regina, 26.1.2010

Podzemie dómu vydalo ďalší hrob

Vedci objavili pozostatky kardinála Petra Pázmánya, hlavu protireformácie zo 17. storočia. Podľa indícií spreď 150 rokov objavili v podzemí pozostatky kardinála. Dodnes sa len približne predpokladalo, kde leží, ale hrob identifikovaný nebol.

Vedci pod vedením Bratislavskej arcidiecézy objavili v Dóme sv. Martina pozostatky významnej historickej osobnosti Uhorska. Kardinál Peter Pázmány bol hlavou protireformácie v Uhorsku a zakladateľom katolíckeho školstva.

Objav nebol výsledkom náhody, ale cieľavedomého hľadania. Cesta k objaveniu hrobu však bola dlhá.

„V roku 1859 v dóme pôsobil kňaz Ferdinand Knauz a on pri regotizácii svätyne dómu objavil jeho hrob. Bolo to takmer presne pred 150 rokmi,“ hovorí Jozef Hal'ko, hovorca bratislavského arcibiskupa.

Jeho opis miesta bol taký hmlistý, že sa hrob podľa neho doteraz nedal presne nájsť. „Dedukcia a pokusy priniesli to, že sa to miesto podarilo nájsť.“

Indície

Od minulej jesene boli na mieste archeológovia a antropológovia. „V zámere kardinál uviedol, že chce byť pochovaný pod ostatkami svätca Jána Almužníka, ktoré po bitke pri Moháči dali previezť z Budína a niekoľko rokov boli v sakristii. A potom práve Pázmány dal vybudovať špeciálny epitaf a mauzóleum na tieto ostatky. Od toho sa odvíja presné miesto určenia jeho hrobu,“ povedal Hal'ko.

Sarkofág s ostatkami svätca je

v podzemí asi v miestach, kde je dnes na povrchu neogotický svätostánok. „Sú tam rôzne krypty. Tá, v ktorej bol Pázmány, bola uzavretá zo všetkých strán, takže neexistoval nijaký vonkajší znak o tom, kto to je,“ povedal Hal'ko.

Klobúk a talár

„Keď tieto ostatky našiel v 19. storočí Knauz, opísal ich. Pázmány mal na hlave čierny trojrohý jezuitský klobúk a purpurovo-červený talár. A keďže pri nájdení ostatkov sme tieto časti odevu identifikovali, aj poloha bola taká, ako ju Knauz opísal, usúdili sme, že to je hrob Pázmánya,“ hovorí Hal'ko.

Vedľa neho bol podľa testamentu pochovaný aj arcibiskup Lippay, čo bol ďalší z dôkazov, že ide o Pázmánya. Hrob sa teda nachádza pred oltárom približne v dvoj- až dvaapolmetrovej hĺbke. Vidieť sa nedá, pretože výskum ešte pokračuje.

Kto bol Pázmány

Pázmány založil Trnavskú univerzitu a podľa Hal'ka bol veľkým a populárnym kazateľom.

Býval v Bratislave, mnohé jeho rokovania sa viažu ku Kapitulskej ulici, na druhej strane ulice smerom od dómu mal záhradku, kde pestoval broskyne. V týchto miestach aj zomrel na sviatok sv. Jozefa v roku 1639. Zásadným spôsobom ovplyvnil aj uhorskú literatúru.

**Dorota Kráková
SME, 26.1.2010**

Keď tieto ostatky našiel v 19. storočí Knauz, opísal ich. Opis miesta bol hmlistý. Jozef Hal'ko, hovorca bratislavského arcibiskupa

Pápež odsúdil náboženskú ľahostajnosť

Pápež Benedikt XVI. odsúdil dnes náboženskú ľahostajnosť a silnejšie protikresťanské nálady, ktoré podľa neho charakterizujú súčasný svet.

Zároveň vyzval kresťanov, aby prostredníctvom dialógu prekonalí vzájomné rozpory a zjednotili sa, aby mohli ovplyvniť spoločenskú diskusiu o dôležitých etických otázkach, ako sú problematika interrupcií, eutanázie a limitov vedy a technológie.

Hlava katolíckej cirkvi predniesla tieto vyjadrenia počas večerných bohoslužieb v rímskej Bazilike sv. Pavla za hradbami, ktoré ukončili podujatia Vatikánu v rámci medzinárodného týždňa modlitieb za jednotu kresťanov.

Pluska.sk, 26.1.2010

Biskupi pýtajú milodary pre školu

Cirkev vyzýva na celoslovenské zbierky výnimočne. Po Haiti pýta aj pre Katolícku univerzitu

V rozpakoch sú aj kňazi

Positívny obraz o Katolíckej univerzite v Ružomberku majú po nedeli farnosti po celom Slovensku. Na omšiach totiž nahradila kázne. Kňazi čítali Pastiersky list Konferencie biskupov Slovenska o desiatom výročí školy.

List, ktorý nekriticky chválil úspechy školy a hovoril aj o počte študentov či fakúlt, vyvolal medzi veriacimi aj kňazmi rozpaky.

V čase podávania prihlášok na vysoké školy pôsobil ako nábor nových študentov. Negatívne výsledky z celoslovenského hodnotenia v komplexnej akreditácii v liste biskupi vynechali.

Niektorí kňazi aj preto list namiesto kázne neprečítali. Pastierske listy sa čítajú vždy počas nedeľnej omše, keďže ide o posolstvo diecézneho biskupa alebo biskupov adresované veriacim katolíkom.

„My kňazi ich obyčajne čítavame po Evanjeliu namiesto homílie. Tentoraz som však mal pocit, že jeho téma sa hodí skôr do oznamov na záver svätej omše a zároveň som mal pocit, že jeho forma nie je práve najšťastnejšia, tak som v rámci oznamov zhrnul jeho obsah do troch viet,“ hovorí rímskokatolícky kňaz Juraj Drobný z farnosti Kráľovnej rodiny v Bratislave na Teplíckej.

Pomocný duchovný externe vyučuje na Katolíckej univerzite.

Drobný považuje za prirodzené, že cirkev informuje veriacich o škole, ktorú zriadila, nepozdával sa mu však spôsob.

Biskupi nemajú informácie, že by kňazi ignorovali ich list. „Ak sa tak stalo, nepoznáme dôvody kňazov, prečo tak urobili. Ak tak urobili a nebol na to vážny dôvod, je to otázka kompetencie diecézneho biskupa. Zatiaľ sme nezaznamenali na Pastiersky list výraznejšie negatívne reakcie,“ povedal hovorca KBS Jozef Kováčik.

Biskupi veriacim tiež oznámili, že odteraz sa každoročne posledná januárová nedeľa bude sláviť ako

Univerzitám hrozí strata mena

Ak školy do roka neodstránia nedostatky, prídu o prestížne meno. Možno aj o mnohých uchádzačov. Verejné vysoké školy majú za sebou veľmi ťažký rok. Výsledky komplexnej akreditácie zneistili mnohé z nich. Z dvadsiatich verejných škôl totiž stopercentne ostalo zatiaľ len osem. Tie si svoje postavenie univerzít udržali.

Ostatné sú v takzvanom medzištádiu. Teda nie sú zaradené ani medzi univerzitné, ale ani medzi odborné vysoké školy. Môže to ovplyvniť záujem uchádzačov o štúdium? Rektori sú zatiaľ pokojní. Majú totiž rok na nápravu, aby odstránili nedostatky, ktoré im Akreditačná komisia vyčítala. Ak neobstoja, stratia titul univerzít definitívne a budú sa musieť premenovať.

Rektor nitrianskej Univerzity Konštantína Filozofa Libor Vozár priznáva, že strata pomenovania môže znamenať problém. „Môže to mať vplyv na záujem.“

Je totiž možné, že študenti sa rozhodujú pre vysoké školy aj podľa mena,“ priznáva Vozár. Aj jeho škola je zatiaľ v medzištádiu.

Už na februárovom zasadnutí Akreditačnej komisie by však jediný kritérium, ktoré dosiaľ škola nespĺňala, malo byť prehodnotené. Strata titulu univerzity, a teda ani pokles záujmu by jej nemal hroziť. Rovnako je na tom aj banskobystrická Univerzita Mateja Bela a Ekonomická univerzita z Bratislavy.

Na reparát do roka si trúfa aj proktor Katolíckej univerzity z Ružomberka Peter Olekšák. „Verím, že titul obhájime. Poklesu záujmu sa zatiaľ neobávame,“ hovorí. O menšom počte uchádzačov nechce zatiaľ hovoriť ani János Tóth, rektor komárňanskej Univerzity Jánosa Selyeho. Aj jeho škola ostala medzi nezaradenými školami. „Neviem, či to ovplyvní záujem. V posledných rokoch sa aj tak počet uchádzačov znižoval, pretože boli slabšie populačné ročníky,“ povedal Tóth.

Strata titulu univerzity pritom neznamená len stratu prestíže.

Nové triedenie sa podpíše aj pod výšku dotácie, ktorú školy dostanú. Okrem toho, ak škola prestane byť univerzitou, prídu aj o doktorandov. Vysoké školy, ktoré nie sú začlenené medzi univerzitné ani odborné, budú môcť poskytovať len štúdium prvého a druhého stupňa. Na odborných vysokých školách budú môcť študovať len bakalári, teda študenti prvého stupňa štúdiá.

Veronika Prušová, SME, 26.1.2010

Ako zatiaľ dopadli verejné vysoké školy

Univerzitné vysoké školy:

- Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach
- Technická univerzita vo Zvolene
- Slovenská technická univerzita v Bratislave
- Univerzita Komenského v Bratislave
- Technická univerzita v Košiciach
- Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
- Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
- Žilinská univerzita v Žiline

Vysoké školy, ktoré nie sú univerzitné ani odborné:

- Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave
- Vysoká škola múzických umení v Bratislave
- Ekonomická univerzita v Bratislave*
- Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici*
- Prešovská univerzita v Prešove
- Univerzita Jánosa Selyeho v Komárne
- Trnavská univerzita v Trnave
- Akadémia umení v Banskej Bystrici
- Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne
- Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre*
- Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
- Katolícka univerzita v Ružomberku

„Nedeľa Katolíckej univerzity“, počas ktorej sa bude v kostoloch čítať list rektora. Tento rok bude ešte bez listu.

Po omši bola na podnet bisku-

pov celoslovenská zbierka na pomoc pre postihnutých ľudí na Haiti. Nasledujúcu nedeľu sa veriaci majú zbierať na Katolícku univerzitu.

Ján Glovičko, SME, 26.1.2010

Naši postavili čistiareň

Slovenskí záchranári ošetrojú a hľadajú nezvestných na Haiti. Misionárom chýbajú lieky.

PORT-AU-PRINCE. Vďaka záchranárom zo Slovenska funguje na Haiti jedna čistiareň vody a čoskoro by po prvej poľnej nemocnici postavenej v pondelok mala stáť aj druhá. Počas dňa naše tímy ošetrojú a dezinfikujú zranených.

Dobrou správou je, že slovenskí saleziáni o sebe dali vedieť, že sú živí, no chýbajú im lieky. „Je prob-

lém zohnať pohonné látky, veľa obchodov je zatvorených. Pán Augustín má zdravotné problémy, aj preto, že veľa liekov má v kontajneri, ktorý ešte nemáme,“ napísal v e-maile Štefan Račák, pomocník na Haiti známeho saleziánskeho kňaza Augustína Vrecka.

Vincenka Anna Ciganpalová sa neozvala, no predpokladá sa, že pomáha s ostatnými sestrami v improvizovaných podmienkach pri ošetrovaní státisícov zranených.

(era), SME, 27.1.2010

Francúzi chcú ženám vyzliekať burky

Odhaľte nám svoju tvár, zaznel z Paríža odkaz moslimkám v celom štáte. Parlamentná komisia po polročnom vyhodnocovaní odporučila zákonodarnému zboru obmedziť nosenie burky.

Ak poslanci schvália čiastočný zákaz, vo Francúzsku takpovediac pribudne takmer dvetisíc nových tvárí. Závoj, ktorý zahŕňa hlavu, nosí v krajine podľa odhadov ministerstva vnútra 1 900 žien, pričom niekedy im ani nevidieť do očí. Polovica žien so zatajovanou podobou žije v hlavnom meste.

Pôvodne sa uvažovalo o úplnom zákaze nosenia burky na verejnosti, ale členovia komisie svoj návrh zmäkčili. Radia, aby moslimky nesmeli mať zakrytú tvár nielen v úradnom styku a v školách, ale aj v nemocniciach a vo verejnej doprave.

Zástancovia zákazu argumentujú ľudskými právami. „Burka je symbol poníženia žien a reklamný pútač krajného fundamentalizmu,“ tvrdí poslanec Bernard Accoyer. Kritici vravia, že sa schyluje k porušeniu náboženskej slobody. „Tí, čo to navrhujú, sa vydávajú v stopách rasizmu,“ rozhorčuje sa komik s marockými koreňmi Jammel Debouze.

Keď komisia vznikla, prezident Nicolas Sarkozy ubezpečoval moslimskú kruhu, že zákaz buriek by nemal nič spoločné s potláčaním ich práv. „Ide nám o dôstojnosť a slobodu žien, nijako sa to netýka

náboženstva,“ poznamenal vlni.

Čiastočný zákaz nosenia burky je podľa podporovateľov nevyhnutný. Upozorňujú na prípady, keď treba poznať totožnosť osoby - napríklad keď moslimka na úrade žiada o prídavky na dieťa, ak sa učiteľia rozprávajú s rodičmi žiakov alebo pri kontrole električky v metre.

Odporúčanie komisie je prvý krok na ceste k obmedzeniu buriek, po ktorom nasleduje príprava paraagrafového znenia návrhu zákona. „Musíme ho starostlivo vypracovať, pretože by nebolo nič horšie, ako keby bola potom táto právna norma v prípade napadnutia označená na ústavnom súde za protiústavnú,“ zdôraznil poslanec a podpredseda komisie Eric Raoult.

Nateraz nie je známe, ako by úrady postupovali v prípade porušenia zákazu. Tiež je otáznou, akým spôsobom sa má dosiahnuť, aby ženy zákon dodržiavali.

Očakávanie schválenie zákazu má značnú podporu vo francúzskej verejnosti. Väčšina opýtaných by pritom súhlasila s úplným zákazom na verejných miestach. „S takýmto opatrením by vyslovilo svoje áno 57 percent osôb,“ informoval o svojom prieskume týždenník Le Point.

Moslimovia tvoria prinajmenšom osem percent francúzskeho obyvateľstva. V krajine galského kohúta ich podľa odhadov žije 5 až 6 miliónov.

(čap, Reuters)

PRAVDA, 27.1.2010

Cirkev o voľbách

Premiér Róbert Fico včera s predstaviteľmi cirkví diskutoval o parlamentných voľbách. Zároveň ich vyzval, aby veriacim pomohli správne sa rozhodnúť. Na pracovnom obede však hovorili aj o financovaní cirkevných škôl a sociálnych zariadení.

Reportérka: „Dobré vzťahy medzi cirkvami a vládou sú podľa premiéra dôležité. Tradične sa preto stretávajú. Nuž a keďže sa zvolenie, predstaviteľov cirkví požiadal, aby veriacich počas volebného zápasu usmernili.“

Robert Fico, predseda vlády: „Verím, že tak ako to bolo doteraz, aj vy verejne zaujmete múdre, pokojné, slobodné, rozvážne a spravodlivé postoje.“

Reportérka: „Až 18 predstaviteľov cirkví a náboženských spoločností si s premiérom sadlo za jeden stôl. A zhodli sa na tom, že aj pred voľbami si zachovajú nestranný status.“

Ján Babjak, arcibiskup gréckokatolíckej cirkvi: „Ja som to tak nevnímal, a ani doteraz som tak nejako nerozmyšľal, že toto by mali byť nejaké ťahy.“

Miloš Klátik, biskup ECAV: „Každá politická strana sa snaží svojím spôsobom osloviť voličov z tohto pohľadu.“

Vladimír Faič, premiérov poradca: „Vyjadrili že sa nebudú, a budú veľmi dbať o to, aby neboli zneužitá a zatiahnuté do politického súboja.“

Reportérka: „Predstavitelia cirkví sa budú svojim veriacim tesne pred voľbami zrejme prihovárať aj prostredníctvom pastierskych listov. Vylúčili však, že v nich budú podporovať konkrétnu politickú stranu.“

Ján Babjak, arcibiskup gréckokatolíckej cirkvi: „Iste nie. Takto, keď, tak podčiarknem jednu vec. Aby sa sústredili na ľudí, ktorí im zaručujú tie kresťanské hodnoty.“

Reportérka: „Cirkev premiéra vyzvala, aby v rovnakej miere ako štátne, boli finančne podporované aj cirkevné školy. Ten pomoc v tomto smere nevyhlásil. Otázne je, či sa tak stane ešte pred voľbami, alebo až po nich.“

Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup: „Nakoľko tieto zariadenia slúžia všetkým bez rozdielu.“

Vladimír Faič, premiérov poradca: „Je vyhlásená už výzva, ktorá teda umožní cirkevným školám uchádzať sa o prostriedky z fondov Európskej únie.“

Katarína Gazdíková, TA3, 26.1.2010

Útočník na pápeža chce písať Bibliu

Záhreb - Turecký atentátnik na pápeža Jána Pavla II. Mehmet Ali Agca chce napísať novú Bibliu. Knihu má v pláne napísať v Chorvátsku, kde požiadal o azyl. Prepísaním poznatkov chce chyby v Biblii opraviť. Atentátnik po prepustení z väzenia pred týždňom žiadal o azyl aj v Taliansku a Španielsku. Obe krajiny ho odmietli, považujú ho za teroristu. Agca si vo väzení pre atentát na pápeža a vraždu novinára odsedel takmer tridsať rokov. Psychicky chorý Turek, ktorý chcel Jána Pavla II. zabiť v roku 1981, sa vyhlasuje za mesiáša.

(tasr), HN, 27.1.2010

Vyznania

Zaujmal ma nedeľný príhovor (Prečo niekto považuje ateizmus za základ neústupného zúfalstva?) Daniela Pastirčáka silne znepokojeného autobusmi v Londýne, Barcelone a iných mestách, ktoré povzbudzujú spoluobčanov nápismi, že Boh pravdepodobne neexistuje a mali by sa tešiť z pozemského života.

Pán Pastirčák s argumentáciou nenápadne vychádzajúcou z ontologického dôkazu Boha (vyvráteného už v dobe jeho vzniku) preto ateistu, skroteneho večnosťou a nekonečnom, vedie do sfér slepých fyzikálnych síl a biochemických reakcií, teda nižšie ako dážd'ovku, aby ho napokon, rozdrveného nie azda na prach - ako býva pri ničení ateistu štandardným postupom - ale rozloženého takpovediac až na kvarky, uložil do večnej lži, absurdity a neslobody.

Z týchto pozícií by potom, neborák ateista, aspoň podľa pána Pastirčáka, nemal vyznávať lásku dievčaťu slovami „milujem ťa“, ale (teda ak je primerane ateisticky zadubený) správne by mal dievčaťu povedať: „Práve sa vo mne odohráva mimoriadne príjemný proces biochemických reakcií.“ Navonok síce ide o dve odlišné tvrdenia, ktoré si v estetickej rovine iba ťažko

môžu konkurovať, ale ich dôsledky vôbec nie sú až také predvídateľné, ako by sa mohlo zdať.

Musím upozorniť najmä mladších spoluobčanov, že ani druhé, evidentne neohrabané vyznanie lásky, ani veriaceho, ani ateistu rozhodne nezachráni pred svadbou. Každému rozumnému dievčaťu je totiž už vopred jasné, že podobné hlúposti vyženie po svadbe svojmu chlapcovi z hlavy oveľa rýchlejšie, ako by svetlo preletelo priestorom v prázdnej umývačke riadu. Navyše slová ako „proces“, „biochemický“, „reakcie“ jej môžu evokovať, že ide o mimoriadne neskúseného, to znamená slušného chlapca, usilovného študenta prírodných či technických vied.

Zo slobody mu onedlho zostane iba matná spomienka. Naopak, v obdobnej situácii nemusí k správnosti vyznania prispieť ani Biblia, ako sa to stalo v ranej mladosti priateľovi, ktorý si z nej sám vylovil priam skvost starovekého básnictva a neuvážene ho zvestoval svojmu dievčaťu: „Tvoj nos je ako céder libanonský, rastúci smerom k Damasku!“ Tento vzťah sa už nikdy nepodarilo obnoviť.

Oliver Bakoš, PRAVDA, 28.1.2010

Po lásku do baziliky

Zaľúbenci sa už po tretíkrát zídu v Bazilike Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne-Strážach na Púti zaľúbených. Stane sa tak počas valentínskeho vikendu od 12. do 14. februára.

Dvere sú otvorené aj zatiaľ nezadaným, pre ktorých bude pripravená špeciálna „zoznamka“.

Zaregistrovať sa možno do 10. februára prostredníctvom stránky www.zalubeni.sk.

JÁN FELIX, Šport 27.1.2010

Osvienčim bolesť všetkých generácií

V bývalom nacistickom koncentračnom tábore Osvienčim v Poľsku sa včera za účasti predstaviteľov viacerých krajín kladením vencov a zapálením sviečok konali oslavy 65. výročia jeho oslobodenia.

Na mieste bývalého tábora smrti sa zišli aj tí, ktorým sa podarilo prežiť hrôzy vojny - niektorí v spoločnosti svojich odrastených detí. Kvety a sviečky sa kládli k stene pri bloku číslo 11, kde počas druhej svetovej vojny nacisti zastrelili tisíce Poliakov. Predstavitelia tiež vzdali úctu 231 sovietskym vojakom, ktorí zahynuli počas bojov o mesto a tábor. K poľským predstaviteľom sa počas osláv v Birkenau pripojil aj izraelský premiér Benjamin Netanjahu. Americký prezident Barack Obama vyzval na odpor voči antisemitizmu a ignorácii. Vo Vatikáne pápež Benedikt XVI. hovoril o brutálnych trestných činoch nevýslovnej krutosti, ktoré boli spáchané v táboroch smrti, vybudovaných nacistickým Nemeckom. Izraelský prezident Šimon Peres v slávnostnom prejave pred nemeckým parlamentom vyzval na potrestanie tých prenasledovateľov, ktorí sú ešte nažive. Asi 1, 1 milióna ľudí, prevažne židov, prišlo v tábore o život počas okupácie Poľska v druhej svetovej vojne. Štrnástim Slovákom, ktorí počas holokaustu riskovali svoje životy na záchranu Židov, včera za účasti premiéra Roberta Fica udelili v Bratislave ocenenie Spravodliví medzi národmi. Ocenenia Štátu Izrael a Múzea Jad Vašem v Jeruzaleme získali in memoriam Vladimír a Jolana Adamíková, Jozef a Mária Borovskí, Tomáš a Alžbeta-Magda Dudášková, Pavel a Anna Krahulcoví, Jozef Kurbel, Ján a Mária Porubánovi, Agáta Matúšková (sestra Agáta), Michal a Barbora Zelenayová. Ich mená pribudnú kmenám ostatných ocenených na Múre cti v Záhrade spravodlivých v Pamätníku Jad Vašem v Jeruzaleme.

Šport, 28.1.2010

Bičoval sa, aby bol bližšie k Bohu, tvrdí kniha o Jánovi Pavlovi II.

Ku Kristovi ho približoval remeň a nahota. Švihal sa koženým opaskom a spával vyzlečený na holej zemi, tvrdí o pápežovi Jánovi Pavlovi II. poľský kňaz, ktorého Vatikán poveril úlohou pripraviť jeho blahorečenie. Päťdesiatročný Slawomir Oder, ktorý vyše desať rokov patril k blízkym druhom poľského pápeža, o ňom napísal knihu odhaľujúcu aj ďalšie tajomstvá. Ján Pavol II. ponechal kardinálom svoj abdikačný list pre prípad, že nebude schopný ďalej slúžiť, tí ho však - ako je známe - pred jeho smrťou v apríli 2005 nepoužili. Oder tiež naznačuje, že pápež zasiahnutý výstrelmi tureckého atentátnika pôvodne predpokladal, že sa stal terčom talianskych ľavicových extrémistov, lebo tajné služby ho varovali, že sa ho Červené brigády chystajú uniesť.

„Nie je to dokumentárna ani historická knižka,“ citovala agentúra PAP Odera. Dielo Prečo je svätý, ktoré napísal spolu s talianskym novinárom Saveriom Gaetom, predstavil v Ríme v stredu. „Je to skôr osobná výpoveď opierajúca sa o moje svedectvá i materiály, ktoré som mal možnosť preštudovať,“ dodal. Oder sa v knihe odvoláva aj na výpovede 114 svedkov, ktorých v procese prípravy blahorečenia vatikánska komisia vypočula, aj na doteraz nezverejnené archívne dokumenty.

„Členovia jeho blízkeho okruhu v Poľsku i vo Vatikáne mohli na vlastné uši počuť, ako bičuje seba samého. V jeho šatníku popri rúchach na háčiku visel opasok od nohavíc, ktorý používal ako bič,“ cituje z knihy magazín Time. Pápež praktizoval sebabičovanie aj vo svojom letnom sídle v Castel Gandolfe, dosvedčila vlani na jeseň pred komisiou pre blahorečenie rádomá sestra Tobiana Sobodková, ktorá z vedľajšej miestnosti viackrát počula, ako remeň plieska o kožu. „Keď to práve nebola choroba, ktorá by mu umožnila precítiť bolesť, bol to on sám, kto si spôsoboval nepohodlie a pokorenie...Patrilo to k jeho hlbokému vzťahu k Bohu,“ píše Oder, ktorý spomína aj ďalšie prejavy askézy. Ján Pavol II. veľmi prísne dodržiaval pôst a často spával na dlážke nahý. Ráno potom rozostlal lôžko, aby si rádomé sestry nevšimli, že na ňom nespál.

Kniha obsahuje aj text rukou písaného abdikačného listu z februára 1989. Predsedovi zboru kardinálov ho

odovzdal šestnásť rokov pred smrťou, v časoch, keď bol ešte plný síl. V dokumente vyjadril pripravenosť odstúpiť, ak by mu dlhodobá choroba znemožnila vykonávať poslanie. Neskôr, keď už bol chorý a len s najväčším sebazaprením zotrúval na svätopeterskom stolci, sa však rozhodol, že tento kríž poniesie na svojich pleciach až do konca.

Neznáme skutočnosti poľský kňaz odhaľuje aj v súvislosti s atentátom na pápeža v máji 1981. „Krátko pred úto-

kom talianske tajné služby varovali, že teroristi Červených brigád plánujú únos Jána Pavla,“ píše Oder. Aj preto pápež, keď sa so strelnými zraneniami zrútil do náručia svojho pobočníka, niekoľkokrát šeptom zopakoval: „Tak, ako Bacheleta.“ Vittorio Bachelet bol popredný právnik a kresťanskodemokratický politik, ktorého v roku 1980 komando Červených brigád zastrelilo na pôde Rímskej univerzity. **ik, Reuters**

PRAVDA, 29.1.2010

Poľský pápež na ceste k svätosti prekoná rekord

Býva to maratón, no v jeho prípade ide skôr o šprint. Pápež Ján Pavol II. zomrel 2. apríla 2005 a už tento rok by sa mohol dočkať blahorečenia. Hoci Vatikán zatiaľ nič oficiálne nepotvrdil, špekuluje sa, že ceremónia by mohla prebehnúť v októbri. Cirkev si vtedy pripomenie 32. výročie nastúpenia Karola Wojtyly na pápežský stolec. Blahorečenie je hlavný krok na ceste k svätosti.

„Ak k tomu skutočne dôjde v roku 2010, bude to ešte rýchlejšie ako v prípade Matky Terezy. U nej to trvalo šesť rokov,“ pripomína znalec vatikánskych pomerov John Alien.

„Pri Jánovi Pavlovi II. mnohí žiadajú rýchly proces. Majú záujem upevniť jeho dedičstvo. Tiež chcú, aby sa to stalo ešte kým sú jemu blízki ľudia stále nažive. Ide predovšetkým o kardinála Stanislawu Dziwisza, tajomníka Jána Pavla II.,“ povedal pre Pravdu cirkevný analytik CNN.

Alien tiež vysvetľuje, že svätorečenie sa pokladá za najdemokratickejší proces vnútri katolíckej cirkvi. Čo sa začína presvedčením veriacich, že niekto je svätý, pokračuje preverovaním dôkazov. Vlani v decembri podpísal súčasný pápež Benedikt XVI. výnos, ktorým potvrdzuje predchodcovu hrdinskú cnosť. Teraz by mal nasledovať ďalší dekrét, ktorým prizná Jánovi Pavlovi II. vykonanie zázraku. Potom môže dôjsť k blahorečeniu.

V prípade zázraku pôjde pravdepodobne o svedectvo francúzskej mnišky Marie-Simon-Pierre. Tvrdí, že sa vyľúčila z Parkinsonovej choroby, keď sa modlila k Jánovi Pavlovi II. Stalo sa to v noci, keď poľský pápež, ktorý tiež

trpel týmto ochorením, zomrel. „Bola som chorá a teraz som vyliečená. To je všetko, čo môžem povedať. Je na cirkvi, aby posúdila, či sa stal zázrak,“ uviedla mniška v roku 2007 pre médiá.

Po blahorečení nasleduje svätorečenie, s ktorým súvisí potvrdenie ďalšieho zázraku. Minulý rok kardinál Dziwisz informoval o prípade deväťročného poľského chlapca, ktorý mal nádor na obličkách a nemohol chodiť. S rodičmi navštívil hrobku Jána Pavla II. a opäť sa postavil na nohy.

Podľa Olivera Bennetta z Warwickkej univerzity je stále ťažko povedať, kedy dôjde k svätorečeniu Jána Pavla II. „Posledný pápež, ktorý bol vyhlásený za svätého, bol Pius X. Od jeho smrti v roku 1914 to trvalo ešte 40 rokov. Najrýchlejšie, za 24 rokov, to absolvovala Svätá Tereza z Lisieux,“ povedal pre Pravdu odborník na kanonizáciu. Bennett v rýchlom svätorečení vidí aj snahu cirkvi priblížiť sa dnešnému svetu. „Ján Pavol II. aj Matka Tereza boli ikony populárnej kultúry. Ich svätorečenie podporí pozíciu katolíckej cirkvi na tomto poli.“

Alien predpovedá, že Ján Pavol II. je skutočne na rýchlej ceste k svätosti. „Nevidím tu veľké prekážky. Časť cirkvi, ako napríklad belgický kardinál Godfried Danneels, túto rýchlosť kritizuje. Ďalší zase odmietajú samotnú myšlienku svätorečenia akéhokoľvek pápeža. Iní majú námietky týkajúce sa napríklad toho, ako sa Ján Pavol II. nedostatočne vyrovnával so sexuálnymi škandálmi v cirkvi. Nepredpokladám však, že by niekto mohol narušiť celý proces,“ tvrdí expert. **Andrej Matišák**

PRAVDA, 29.1.2010